

Overweging bij de Aswoensdagviering 10-02-2016.

Thema: scheur je hart.

Een buutereedner zei eens over een dame die hij voorbij liep: van achteren Lyceum, van voren museum. Het is als grapje bedoeld, maar er spreekt wel een ervaring uit, dat mensen er alles voor over hebben om zo lang mogelijk jong te lijken. En dat wordt gestimuleerd door reclames als Q10 tegen rimpels of Ymea figuur om je slanke taille ook na de overgang te behouden. En op tv scoren programma's waarin men zich kan laten oppimpen met een nieuwe neus of andere borsten hoge kijkcijfers. We leven nu eenmaal hier in een cultuur waarin uiterlijk steeds belangrijker lijkt te worden, waarin oud-zijn niet zozeer gecombineerd wordt met 'mooi' en 'wijs', maar met 'minder' en 'aftakelen' en waar ziek-zijn of gehandicapt geassocieerd wordt met 'gebrek' en niet met wat wij kunnen leren van hun levenslessen. Misschien is het daarom wel extra belangrijk om vandaag op Aswoensdag stil te staan bij het teken ervan: het askruisje. As betekent vergankelijkheid, stof; as heeft ook een element van reiniging, van opnieuw beginnen (denk maar aan het afbranden van bermen om deze opnieuw vruchtbaar te maken). Het is dus een tijd van inkeer, van zelf-onderzoek. We weten allemaal dat ons leven eindig is. Onze levensspanne heeft een begin en een einde en daar tussenin moeten we proberen iets van ons leven te maken, zo te leven dat het ertoe doet. We zien om ons heen en waarschijnlijk ook bij onszelf (ik tenminste wel) dat we vaak veel tijd en geld besteden aan dingen die er niet toe doen, aan uiterlijkheden en dan vergeten wat echt belangrijk en waardevol is. Het vergt ook wel moed om terug te gaan naar het basale, om je over te geven aan de schepping en hoe de schepping in elkaar zit. Want als het er echt op aan komt, hebben we echt niet zo veel nodig.....

In de lezing van Joël horen we: niet je kleren moet je scheuren, maar je hart. Dat is vasten. Geen uiterlijk vertoon of een somber gezicht, maar je hart moet scheuren. Je ogen en oren open voor wat hartverscheurend is.

Hartverscheurend, dat is onrecht dat je ziet;

hartverscheurend, dat zijn duizenden vluchtelingen in erbarmelijke omstandigheden;

hartverscheurend is een moeder met een ernstig ziek kind;

hartverscheurend is de eenzaamheid van velen in onze eigen stad...

Er zijn zoveel dingen, die ons hart kunnen beroeren als we maar om ons heen kijken, als we onze eigen belangen opzij zetten en over onze eigen schaduw heen durven springen.

We kunnen natuurlijk niet het leed van de hele wereld oplossen; we hoeven ook niet alles alleen op te lossen. Maar we hoeven ook niet altijd naar de ander te wijzen.

Vasten impliceert ook inkeer, zelfonderzoek om te komen tot inzicht, tot kritisch kijken naar mezelf. Laat ik mijn hart raken door wat er om mij heen gebeurt? Laat ik mijn hart spreken als er oneerlijk en onrechtvaardige dingen gezegd worden? Voel ik mijn hart scheuren als de schepping, de natuur om ons heen wordt aangetast? Dan ja dan kan ik ervaren dat God genadig is en liefdevol, geduldig en trouw. Dan kunnen we ervaren dat God, die in het verborgene ziet, het zal lonen.....

Aswoensdag kan daarbij een begin zijn, het askruisje halen een teken van erkenning van je eindigheid, je menszijn en tegelijkertijd een nieuw begin, zoals Jesaja al zei: zie ik ga iets nieuws beginnen. Het is al begonnen. Zie je het niet?

Iets nieuws beginnen, dat gebeurt als we ons steeds weer proberen te focussen op wat er toe doet in het leven; als we elkaar en alle mensen die op ons pad komen bejegenen als mensen die er toe doen; als we de schepping om ons heen, de natuur, de dieren en planten liefdevol behandelen, omdat ze er toe doen, omdat ze de bron zijn van ons leven.

We krijgen 40 dagen de tijd daarvoor.

40 dagen om mensen overeind te helpen tot zij weer op eigen benen staan,

40 dagen om op te komen voor de kwetsbare
40 dagen om te protesteren tegen macht en corruptie,
40 dagen om onze wereld opnieuw te kleuren met liefde en gerechtigheid.
40 dagen oefenen in vallen, opstaan en weer verder gaan
En dan? Dan zijn we het zo gewoon dat we niet anders meer willen..... Amen.